

zhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista „Mir“ v Celovec,
Pavličeva ulica štev. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravištvu lista „Mir“ v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 24. decembra 1914.

Št. 69.

Vesele božične praznike

želita vsem naročnikom
in čitateljem „MIRA“
uredništvo in upravništvo.

Z bojišč.

Položaj na severnem bojišču.

Rusi se s svojo veliko armado še vedno umikajo. Za njihovo umikanje je bila odločilna na severu nemška zmaga pri Lodzu, v Galiciji pa avstrijska zmaga pri Limanovi. Njihovo desno krilo se po uradnem nemškem poročilu skuša ustaviti in tako kriti umikanje središča. V Galiciji prodira Boroevičeva armada in pridobiva na ozemlju. Rusi dobro čutijo pomen našega prodiranja od juga; zato so vrgli v Galicijo nove sile, da ščitijo svoje južno krilo v Rusko-Poljski, ki se trdovratno zoperstavlja, zato da reši isto nalogo kakor severno. V Galiciji je torej pričakovati novih ljutih bojev, pa tudi v Severni in Srednji Poljski. Pričakovati je, da se Rusi silnim napadom zveznih armad ne bodo mogli ustavljati; potem bi se njihova armada morala zopet umakniti do črte Varšava—Ivangorod, kjer bi se pripravila brez dvoma za novo, veliko bitko.

V Karpatih naša armada potiska Ruse nazaj iz zadnjih postojank, ki jih še imajo. Boji v Karpatih so bili to pot večji, pa tudi večjega pomena kakor pri prvih upadih čez Karpate. Rusi so imeli tam veliko premoč, pa junaštvu naših železnih polkov se tudi tam niso mogli dolgo ustavljati. Na splošno potekajo bitke na severu za nas zelo ugodno, čeravno bitke odločilnega pomena še ni bilo.

Podlistek.

Kruha! kruha!

(Iz vojnega pisma nemškega vojaka.)

Severna Francoska, 27. novembra 1914.

Dežela, ki mora cele mesece preživljati milijone sovražnih vojakov, je že premagana, tudi če njegove armade niso bile od sovražnika premagane.

Kje sem bral to? Ali mi je lasten doživljaj utisnil te besede? Ne vem. Le to vem, da je najgrenkejša resnica.

Takrat smo šli na novo postojanko. Pred krajem, ki so ga zavzeli naši že štirikrat. Štirikrat pa so ga Francozi vzeli. Šele po petem naskoku je izključeno naša posest. Po tik ob zadnjih hišah so naši strelni jarki in le 200 metrov daleč leži nasproti sovražnik. Tukaj je nevaren kraj, zato leži ena stotnja kot opora v drugi bojni vrsti. Tokrat je vrsta na nas. Tretji voj pokriva brambni jarek, prvi in drugi voj pa gresta nazaj v vas. V globokih kletih, varnih pred bombami, ležimo kmalu drug na drugem kakor slaniki. Noč je mirna. Proti jutru pa postaja mrzlo in kosti bolijo. Ni obrniti se ni mogoče. Ura je sedem. Težavno jutranji se prerije dan skozi meglo. Mene ne vzdrži

Bojišče pri Limanovi.

... 18. decembra 1914.

Neki vojni poročevalec piše: Danes sem bil na bojišču pri Limanovi, ki je bila v zadnjih uspešnih bojih tolike važnosti, ker je bil uspeh teh bojev ta, da je bil večji del Zapadne Galicije očiščen sovražnikov. Že kraj Limanova sam, ki je bil na mnogih krajih sestreljen, priča o strašni resnosti bojev.

Polje še ni pospravljeno in grozen je pogled tistega dela na bojišču, kjer so se v noči 11. decembra strašno spoprijeli.

Od 12.000 mrtvecev, ki so jih pustili tu Rusi, so ostale še nepokopane cele kope. Kupi naloženih mrličev s svojimi zamrlimi izrazi brambe in strašnimi ranami, to je pretresljiva podoba vseh vojnih grozot.

Poziv ruske črne vojne.

»Vossische Zeitung« poroča: Vesti, da sklicuje Rusija svoje zadnje črnovojniške pozive, so netočne. Pozivajo se namreč sedaj posamezni letniki prve vojaško izvežbane črne vojske. Neizvežbani črnovojniki, h katerim pripadajo tudi vsi sinovi-edinci, bodo klicani šele pozneje.

Rusi naznanjajo novo razporedbo armade.

Iz Kopenhagna se poroča: Ruska oficiозна poročila naznanjajo, da se umika ruska fronta, poudarjajoč, da se nahaja desno rusko krilo po ljutih bojih v zelo težavnem položaju. Armada, ki je udarila čez Wieliczko, bo najbrž morala iz strategičnih vzrokov zapustiti pridobljene pozicije. V okolici pri Kališu so se pojavile številnejše sovražne sile, ki so se ljnto zagnale na ruske sprednje čete. Vodstvo ruskih armad je prisiljeno, računati z novim položajem. Rusko poročilo se konečno tolaži s tem, da ima umikanje le prehodni značaj in le namen, omogočiti novo razporedbo ruskih vojnih sil.

več. S polovico komisnega kruha in solno pušico v roki zapustim varni podzemski svet. Kako prijetno je vendar na svežem zraku! In kako diši s soljo potrošeni kruh! In ko med zavživanjem tako stopam po samoti, se odpro neka vrata. Stara mamica stoji zraven mene — dva mala umazana otročka ob strani — in proseče dviga obe roki proti meni: „Du pain! du pain!“ — Kruha! kruha! Razumem in — pomišljam. Saj je moj zadnji kos kruha. In zopet slišim prositi in oko se mi ustavi na otrocih. Tedaj pa zdrkne moj kruh v roke ženice. Solze v njenih očeh se mi zahvaljujejo.

Grem počasi naprej. Korakam preko kupe kamenja in ogorele tramove in skozi globoke luknje, ki so jih izkopale granate. Vse skupaj, cela vas je ena, velika razvalina, sestreljena in požgana. Kakor strahovi se dvigajo v megle prazne stene. Kje je bogastvo tega kraja? Kam sta šla petje in smjanje tega veseljaškega, lahkoživega naroda? Bogata je morala biti ta vas in zato veseljaki njeni prebivalci. Tu-le se vidi, kam da še ni segal požar. Razbita so okna, strehe prestreljene, vrata odnešena. Morala so romati v naše strelne jarke, da nas krijejo pred sovražnim artiljerijskim ognjem. In zraven stoji hiša. Pol vico ji je odtrgala granata. Grozno, podobe razdejanja. Po sobah so postelje in pohištvo posute s sipom in strešnimi ploščicami. in

Zadoščenje rusinski duhovščini.

Budimpešta, 17. decembra. (Kor. urad.) Ogrski brzojavni korespondenčni urad javlja iz Marmaros Szigeta: Na današnji glavni skupščini županije marmaroške je izjavil veliki župan Nyegre, da je treba dati zadoščenje rusinski duhovščini, katere patriotizem so zlobno obrekovali, in je opozarjal na sijajno rehabilitacijo, ki jo je duhovščina dobila od vojaških in civilnih oblasti. Takisto je izjavil, da je tudi patriotizem rusinskega naroda vzvišen nad vsak dvom. V imenu rusinske duhovščine se je zahvalil velikemu županu škofijski vikar Balog za zadoščenje, ki se je z uradne strani dalo duhovščini.

Velika bitka v Belgiji in na Francoskem.

Poročilo francoskega generalnega štaba z dne 16. t. m. pravi, da so zavezniki silno obstreljevali Westende, severovzhodno od Lombaertzyda. Protinapad Nemcev na St. Georges je bil od belgijske vojske odbit ter so Belgijci zasedli več pristav na levem bregu Ysere. Francoske čete, ki so že v smeri na Zillebeke pridobile terena, so prodrle naprej v okolici St. Eloja, toda manj znatno. Od Arrasa do Aisne in v Champagni so se vršili artiljerijski boji, v katerih so ostale ponekod francoske baterije na boljšem. Iz Argon ni poročati ničesar. V Voevru je bilo odbitih več nemških napadov. V gozdu pri Mortmaru so Francozi vzdržali dne 15. t. m. zavzete strelske jarke. V Alzaciji so odbili več napadov zahodno od Cernayla.

Iz Sluisa poroča „Tijd“: Nemci so spravili topove, ki so bili pred par dnevi v okolici Moorseele zakrito postavljeni, v Heule, pol ure severno od Kortryka proti Gallegemu na desnem bregu reke Lys. V Heulu je prepovedan skoraj ve promet in zgodilo se je že, da v Heulu stanujoči delavci, ki delajo v kortryških tovarnah, zvečer niso mogli domov. Vse kaže, da pričakujejo Nemci pri Courtraju (Kortryku) operacije zaveznikov in to tembolj, ker je bilo

čez vise strešni tramovi. Vse so morali ljudje zapustiti, vse, kar jim je bilo drago v življenju — —

Dnevi potečejo. Zopet smo tu. Tokrat imamo posebno nalogo. Vas se mora preiskati, kje da je še civilno prebivalstvo, živina, živila, premog in vse, kar pač potrebujemo. Veliko ni več, kar najdemo. Nekaj starih, zgladovanih konjev, ena krava in kakih trideset žensk in otrok. To vse se pošlje daleč v ozadje. Pa kar smo našli pri tem preiskovanju, se ne da popisati. Prestreljena in zažgana živalska in človeška trupla, to ni nič več kaj novega. Pa v kleti, kjer je bila zakonska dvojica z dvema otrokoma, ki so očitvidno umrli lakote, so se zgrozila celo naša otrpnjena srca. So bili ti-le preponosni, da bi bili sovražnika prosili za kos kruha, ali pa so se tako bali venomer udarjajočih francoskih granat, da se niso upali na plan?

Kako sem rekel? — „Ljudstvo je premagano.“ Da, danes vse to civilno prebivalstvo sooskrbuje naša vojaška uprava. Sicer bi vsi umrli lakote. Veste vi doma, kaj da je glad? Poznate vojno, kakor ti-le tukaj, ki jim je vzela vse, celo domovje? Ne! In naj bi je ne spoznali in njene strahote; tukaj na tuji zemlji stojimo na straži kot velikanski zid proti razburkanim valovom časa. — — „Kruha! kruha!“ —

videti tu v okolici angleške patrolje. V Courtraju se slišati dan in noč grmenje nemških težkih topov. Ljudje so se grmenja že navadili.

„Züricher Tageszeitung“ poroča, da so Francozi tudi v smeri iz Toula poskusili silen sunek, ki pa je bil krvavo zavržen. Tudi ob Yserskem kanalu se je francoski poskus prodreti ponesrečil.

Iz flandernskih džungel.

Indijske pomožne čete na zapadnem francoskem bojišču silno mnogo trpe vsled mraza in je Indijce jako zanimivo gledati, kako šklepetajo z zobmi od mraza. »Pogled nanje,« piše neki poročevalec v »Giornale d'Italia«, »me je spomnil na nekega leoparda, ki sem ga nekega mrzlega meglenega dne opazoval v zoološkem vrtu v Londonu več ur skupaj. Pripovedovali so mi, da se Indijci zelo pogosto plazijo okoli avtomobilnih parkov. Prvotno se je domnevalo, da so tako radovedni in da si hočejo ogledati te vozove, ki jih še nikdar niso videli. Pozneje so se prepričali, da so hoteli krasti Indijci hencin in kolomaz, s katerimi so si nadrgnili potem svojo kožo, da je manj občutljiva za mraz. Mnogo Indijcev je prineslo s seboj v strelske jarke nargileese, domače vodne pipe, ki hodijo od ust do ust. Skoro vsi imajo s seboj tudi najpotrebnejše priprave za pripravljane čaja in si tratijo čas s kajenjem in pitjem in mrmrajo polglasno svoje svete pesmi. Če se bliža kaj sumljivega, poskačejo vsi v trenutku kakor divje mačke iz jarkov in pokličejo svoje tovariše z lahkim žvižgom bližje. To žvižganje je čisto podobno sikanju strupenih kač. Kratkoma, človek dobi v Flandriji sredi Indijcev vtis, kakor da se nahaja v indijskih džunglah, kakor jih imamo še iz mladostnih knjig v živem spominu. Voja je indijskim vojakom ravno to, kakor da bi šli na lov na tigre. Raznemajo se namreč pri vsakem šumu in sunu vsi njihovi živalski nagoni. Pijani krvi, drve vedno naprej, pomoreč pred seboj vse, kar jim pride pod roko. Še pred kratkem mi je pripovedoval neki angleški oficir, da so bili v Dixmuidenu tekom nekega nočnega boja Belgijci in Angleži napadeni od Indijcev, ki so poklali vse pred seboj, ker v razburjenosti in vsled teme kljub prigovarjanju niso hoteli verjeti, da imajo opraviti s prijatelji. Angleži se poslužujejo Indijcev tudi kot pokopovalcev mrličev oziroma grobarjev. Z jataganom s skrivljenim rezilom med zobmi, se dvignejo iz jarkov in plazijo potem kakor kače k truplom, ki pokrivajo bojišče. Molče dvignejo svoje mrtve tovariše na rame in nesejo potem svoje žalostne tovore v taborišče.

K nemškemu napadu na angleško obal.

Berolin, 19. decembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Uradna angleška časniška poročevalca Poldhu trdi v vesti o napadu nemških križark na vzhodno angleško obal, da nista niti Scarborough niti Whitby utrjena kraja, in nadaljuje, da so nemške ladje obstreljevale izključno le cerkve, gostilne in zasebne hiše in potemtakem prekršile sklepe haaške konvencije.

Niti prva trditev niti drugo podtikanje nista resnični. Scarborough je utrjen kraj in v Whitby so nemške ladje obstreljevale edino le obrežno čuvajnico in postajo za brezžični brzojav, kar je popolnoma dopustno po mednarodnem pravu, ker gre za naprave, ki služijo sovražnemu vojevanju. O kaki kršitvi haaške konvencije, ki naj bi se bila zgodila po trditvi poročila, ni torej niti govora.

Malo vere najde v inozemstvu, za katero je nalašč prikrojeno poročilo poročevalnice Poldhu, tudi vest, da Angleži poleg izgube človeških življenj obžalujejo le hitrost, s katero so se umaknile nemške ladje, ko so se pojavili angleški rušilci torpedovk in da je nemogoče, pripraviti nemške ladje do tega, da bi se spustile v boj z angleškim brodomjem v Severnem morju.

Od nemške obali pa do angleške vzhodne obali vodi, kakor je znano, pot dvakrat preko Severnega morja. Ker so v zadnjih šestih tednih bile nemške križarke dvakrat ob angleški obali, so imeli Angleži štirikrat priliko, da bi se sešli z Nemci v Severnem morju. Da so pa vsakokrat zamudili to po uradnem poročilu tako zaželjeno priliko; se vendar ne more očitati Nemčiji, in to tem-

manj, ko je vendar nemško brodomje Churchillia oprostilo truda, da bi je moral izkopavati kakor podgane.

Fantastična poročila.

»Marburger Zeitung« z dne 17. decembra piše: »Umljivo je, da store Srbi vse, kar se jim zdi primerno, da dvignejo pogum svojih vojakov in da preslepe inozemstvo z lažnimi poročili o zmagah svojih čet. Tu navajamo zgled za to: Danes v Maribor pripeli listi iz Nemčije (kjer se dnevno priobčujejo poročila sovražnih generalnih štabov, kar se je izkazalo za zelo koristno), imajo to-le poročilo zloglasne »Agence Havas« iz Niša: »V bitkah dne 3. do 7. decembra, v katerih so Srbi zopet osvojili Valjevo, smo ujeli natančno 122 častnikov, 22.114 mož in uplenili 68 topov, 42 strojnih pušk, 8 havbic, 10.000 pušk, 1315 voz, med temi 10 sanitetnih voz, 4 ambulance, 2 zaboja denarja in 327 konj.« K temu pripominja eden izmed največjih berolinskih listov: »Celo to natančno naštevanje ne more na tem ničesar spremeniti, da je to poročilo od kraja do konca zlagano.«

Kralj Peter v Belgradu.

»Frankfurter Zeitung« poroča: Srbski kralj Peter se je vrnil z obema princema v Belgrad. Srbsko prebivalstvo se vrača v mesto. V katedrali se je vršil Te Deum.

Egiptovski podkralj Abbas Hilmi odstavljen. Hussein Kemal — egiptovski sultan.

Pariz, 19. (Kor.) »Temps« poroča iz Kaire: Hussein Kemal zasede v soboto prestol, ko je bilo proglašeno, da je kedive odstavljen. Znatno zasebno premoženje ostane njemu.

London, 19. (Reuterjevo poročilo.) Uradno se poroča: Princ Hussein je bil imenovan za kedivovega naslednika in dobil naslov sultana. Princ Hussein je ujec dosedanjega kediva.

London, 19. (Kor.) Tiskovni urad poroča: Državni tajnik za zunanje stvari naznanja, da se je z ozirom na vojno stanje, ki je izšlo iz akcije Turčije, Egipt postavil pod zaščito njegovega britanskega veličanstva in bo odslej veljal za britanski protektorat. Suvereniteta Turčije nad Egiptom je tako prenehala. Britanska vlada ukrene vse potrebno v obrambo Egipta ter varstvo prebivalcev in njihovih interesov.

Podpolkovnik sir Artur Henry Mac Mahon je bil imenovan za britanskega nadkomisarja za Egipt.

* * *

Dosedaj je bil Egipt pod vrhovnim gospodstvom turškega sultana, vladal pa je v Egiptu podkralj, namestnik sultanov, ki pa je bil od leta 1882., ko so Angleži zasedli Egipt, zlasti glede financ in vojaških zadev, pod angleškim nadzorstvom. Sedaj je dobil svojega lastnega vladarja, sultana pod angleškim protektoratom. Če bo pa to tudi tako ostalo ali ne, bo odločila vojna med Turčijo in Angleško.

Kako se piše vojnim ujetnikom.

Tisti, ki hočejo dati svojcem, ki so v vojnem ujetništvu, poročila, naj se ozirajo na sledeče, deloma nove določbe, ki veljajo samo za vojne ujetnike v Rusiji in Srbiji.

1. Pisma se naj oddajajo odprta in brez znamk (nefrankirana), in sicer v poljubnem poštni nabiralnik. Za naslov velja ta-le oblika: (Ime in naslov Janeza Kolarja sta seveda le za primer.)

Prisonnier de Guerre	
Janez Kolar	
7. pešpolk	
Moskva	

Kuverta se razdeli s črto v dva dela, ker izpolni Rdeči križ, ki mu pošilja pošta vsa pisma, prazno desno stran z naslovom v ruskem ali srbskem jeziku. Brezpogojno potreben je francoski napis »Prisonnier de Guerre«, to se pravi »vojni ujetnik«. Sicer pa zadostuje ime, polk in ime kraja,

kjer se nahaja dotični po došlem poročilu. Torej je mogoče stopiti z ujetnikom v zvezo šele potem, če se je oglašil.

2. Zavoji (paketi) na vojne ujetnike v Rusiji (v Srbiji ne) so do pet kilogramov teže dovoljeni in tudi poštnine prosti. Oddati se pa morejo na glavni pošti na Dunaju I. Drugi poštni uradi jih ne sprejemajo.

3. Denar se na vojne ujetnike lahko pošilja po poštni nakaznici pri vsakem poštnem uradu. Dobro pa je, če se prej tam povpraša, na kakšen način da se sme poslati in ravnotako se mora zaračunati v »frankih«.

Ruski in francoski zavodi v Turčiji.

V Carigradu in okolici ni nič manj nego 47 francoskih, 6 angleških in 3 ruske šole. Z malimi izjemami vodijo vse te šole redovniki in redovnice. Imajo tudi več višjih šol. Od angleških šol se nahaja tudi ena višja deška šola v Peri, a od ruskih tudi ena trgovska šola. Pred kratkem je odpotovalo do 200 katoliških redovnic na Francosko preko Dedeagača. Razentega se morajo še prišteti mnogoštevilne francoske šole v pokrajinah turške države, zlasti v Smirni, Siriji in Palestini. V Bejrutu so imeli francoski jezuitje vseučilišče z medicinsko fakulteto. Razen tam Angleži tudi v Smirni ne smejo imeti mnogo šol. Pač pa imajo Rusi mnogo šol v Palestini, ki so služile njihovim političnim namenom. Sedaj so vse te šole ustavljene in učitelji so se morali izseliti. Pa tudi tisti redovniki morajo zapustiti državo, ki se pravzaprav niso bavili z vzgojo taidine. Tako tudi angleški misijonarji. Rusi imajo v Carigradu samo še en samostan, odkar je bil porušen grobni spomenik Galatarije, v Palestini pa jih je velikō. S tem da zapira Turčija Francozom in Rusom njihove šole, da prevzema bolnišnice v svoje roke in izseljuje njihove redovnike, jim je zadala hud političen udarec.

Dnevne novice in dopisi.

Slavnostna zaprisega. V nedeljo, dne 20. t. m., se je ob 10. uri dopoldne vršila slovesna zaprisega rekrutov poljskega topničarskega polka št. 9 na dvorišču artiljerijske vojašnice v Celovcu. Pri tej slovesnosti je igrala rezerna godba pešp. št. 7.

Začasno prepovedan vstop v bolnišnico. Od ponedeljka, dne 21. t. m., naprej je zaradi nevarnosti nalezljive bolezni začasno prepovedan občinstvu vstop v c. in kr. rezervno bolnišnico št. 2 v Celovcu, poslopje rudarska šola.

Strežnica v vojaški uniformi. V Celovcu se nahaja neka strežnica, ki nosi vojaško obleko s saržo narednika (feldvebeljna) in znakom rdečega križa ter pripada gorskemu topničarskemu polku št. 3. Doma je iz Češkega, in se je v sanitetni službi na bojišču zelo izkazala, vsled česar je bila povišana za narednika. V kratkem odide zopet na bojišče.

Na zadobljenih ranah je umrl v sanatoriju »Marija pomagaj« v Celovcu dne 21. t. m. stotnik pp. št. 16 g. Franc Sarnitz. Ranjen je bil na južnem bojišču. V sredo, dne 23. t. m. je bilo njegovo truplo prepejlano v Ptuj, kjer je bil doma.

Vojaških dopustov za Božič ni. Vojna uprava je letos odredila, da vojakom pri četah in zavodih v notranjosti države letos ni dovoljevati nikakih božičnih dopustov. Dne 24. in 25. dec. pa moštvo ne bo imelo nobene službe.

Srbski ujetnik umrl v Celovcu. V rezervni bolnišnici št. 1. v Celovcu je umrl srbski ujetnik Živojin Ilić, star šele 20 let.

Podaljšanje dopustov. Uradno se poroča: Prošnje za podaljšanje dopustov se morajo vlagati najmanj 14 dni pred potekom že dovoljenega dopusta, in sicer na c. in kr. vojaško poveljstvo v Gradcu (K. u. k. Militärkommando, Graz, I.) potom c. kr. stacijskega poveljstva v Ljubljani. Prošnja in zdravniško spričevalo morata biti po predpisu kolekovana (po 1 K).

V ruskem ujetništvu je gosp. dr. Janko Sernec, zdravnik v Celju.

V ruskem ujetništvu je kadet Čopič od 4. domobr. pešpolka, kakor je poročal te dni nekemu svojemu prijatelju v Celovcu

iz mesta Krosno v Galiciji, kjer je bil ravno na transportu na Rusko. Pisal je slovensko še na naši vojni dopisnici, ki je bila cenzurirana tudi od ruskega cenzorja. — V ruskem ujetništvu je tudi rezervist domobr. pešpolka št. 26, 3. stot. Avgust Koren iz Št. Ruperea pri Celovcu.

Pogreša se rezervni poročnik pp. št. 91, 1. bat. 3. stot. g. Edvard pl. Dedovič, sin g. deželnosodnega svetnika pl. Dedoviča v Celovcu.

Pismo slovenskega častnika iz Sibirije. Iz Berezovke v Sibiriji smo prejeli od gospoda poročnika v rezervi Ludovika Zagorčnika od 4. domobranskega polka pismo, datirano z 29. oktobrom, ki se glasi:

V pismu od nedelje, dne 25. t. m., sem Ti obljubil, da Ti bom kaj poročal iz svojega življenja v vojnem ujetništvu. Poslušaj raje o našem življenju: Pet se nas je združilo v ožje tovarištvo: Nadporočnik Kunoš, poročnik Burghart, Dunajčan, ki je tudi oženjen, s katerima sem skupaj od začetka svojega ujetništva, potem nadporočnik Werrlein, ki ga poznam že iz orožnih vaj, nadalje kadet Handel, Nemeč iz Srema in jaz. Bili smo že v Krasnojarsku skupaj in smo bili tudi skupaj poslani v sedanje bivališče.

Tukaj stanujemo skupaj v dveh sobah, od katerih smo si eno uredili za spalnico, v drugi pa prebivamo čez dan, — stanovanje za samce, kakor si primernejšega ni misliti. Namesto postelj smo si napravili skupen pograd s slamnicami, odejo smo dobili tukaj; k temu miza za toaleta in kot za umivalnik, da se spominjam na staro nemško pesmico: „Mein Liebchen, was willst du noch mehr!“ (Kaj ljubček, hočeš še več.)

Stanovanje ni nič manj udobno in elegantno: Dolga jedilna miza, okoli tri stolice in ena vrtna klop, narejena iz lat, potem v kotu pri oknu manjša miza, potem polica na steni, ki je obenem obešalnik za obleko, in končno še ena manjša polica, kakor jih je tupatam videti po kuhinjah.

Imamo tudi še kuhinjo, v kateri kuhamo, oziroma kuha naš nadkuhar nadporočnik Kunoš, ostali štirje smo samo njegovi pomagači, kakor nas imenuje, v kuhinji stanujeta tudi naši dve slugi.

Kuhinjo smo opremili z najpotrebnejšim, kupili smo si le najpotrebnejšo kuhinjsko posodo, krožnike in kupice, tudi „čajnik“ smo si oskrbeli med dolgo vožnjo po železnici; in tako pijemo čaj trikrat na dan, za zajutrek, po kosilu in po večerji, pa samo s sladkorjem, kvečjemu tupatam s citronsko kislino, pa tudi tako diši. V celi Rusiji se namreč ne dobi alkohola. Spominjal se boš še menda, da se je v Rusiji v začetku vojne prepovedal vsak alkohol, jaz sem menil, da velja ta prepoved samo za armado, pa kako sem se začudil ko sem videl, da se nikjer ne smejo prodajati ne žgane pijače ne vino, o pivu pa sploh ni govora. Kak podoben ukrep bi bil tudi pri nas dober in v tem oziru bi se lahko od nasprotnika učili.

Živila so tukaj razmeroma poceni. Vsak dan gre eden izmed nas, menjaje se, s slugo nakupovat in mora potem v kuhinji pomagati, včasih pa tičimo tudi vsi v kuhinji.

Včeraj smo dobili dovoljenje za obisk mesta Verhnondinsk; tja smo šli peš — kaki dve uri — mesto ima bolj aziatsko lice, zanimivo je namreč, da je videti mnogo Mongolcev in Kitajcev, tudi iz boljših stanov. Ko bi bilo to v drugih okolščinah, bi bil vesel, da moram to opazovati, tako pa manjka mik, in misli se sučejo neprestano okoli drugih slik. V nasprotju z živili je obleka tukaj zelo draga, še bolj kakor pri nas, posebno kožuhi, ki se pri nas morda bolj poceni dobijo kakor tukaj. Da sem rešil nekaj perila, se imam zahvaliti samo okolnosti, da sem bil nosil na bojišču nahrbtnik; z ostankom v veliki denarnici ostalega mi denarja sem si nakupil še nekatere malenkosti, da bom s tem izhajal, če ujetništvo ne bo trajalo predolgo.

Deželno in gospejno pomožno društvo Rdečega križa za Kranjsko v Ljubljani, ima v zalogi različne umetniško dovršene razglednice, s primernimi slovenskimi napisi. Opozarjamo slavno občinstvo naj se istih poslužuje sedaj ob priliki voščil božičnih praznikov in novega leta. — Prodajajo se komad po 10 vin. v pisarni Rdečega križa

v II. drž. gimnaziji, Ljubljana, Strossmajerjeva ulica št. 1, I. nadstropje. Če se vzame večja množina se dobi komad po 8 vin.

Vojni kurat g. Zagoršak piše dne 9. decembra z bojišča: Včeraj, ko sem ravno oddal na pošto za Tebe prav dolgo pismo, dobimo celo vrečo pisem in kart. Dobil sem 35 komadov, mislim da še ni to vse, a večina, tako da si lahko storim sodbo o vsem. Bil je res ta dan za nas dan veselja. Predpoldne smo bili pri sv. maši, popoldne pa dobimo pošto. Kakšne volje smo bili, se ne da popisati, ampak samo čutiti. Dobil sem pisma od vseh strani, da, celo od brata, o katerem sem slišal, da je že med rajnimi, a mi piše, da je še zdrav. Današnji dan porabim za to, da odgovorjem na vse strani. Ker se zopet nekaj plete, kakor se sliši, bomo najbrž spet kmalu marširali. Kam? To ve samo Bog. Sedaj je za nas bolje. Sovražnik se v resnici umika na celi črti! Izgube so strašne. Nimaš niti pojma. Kako hudo nas pač Bog tepe. Piši spet kaj kmalu! Na mir še sedaj niti ne mislimo. Pozdrav!

Naši »levi« na bojišču. »Slovenski Gospodar« poroča: Vojni kurat g. Fr. Zagoršak piše svojemu prijatelju z dne 1. decembra:

Sedaj smo že daleč v Ogrski, kjer imamo že v drugič svojo bolnišnico. To ti je nekaj pretresljivo žalostnega! Ubogi vojaki! Ravno danes sem govoril z nekim vojakom iz Mozirja. Bil je ranjen. Obe roki zmrzli, obe nogi popolnoma črni, zmrzli. In revež, ki se je komaj gibal, ni bil prav nič potr, ampak vesel, dobre volje; čisto mirno je pravil, da so bili osem dni v ognju, v jarkih, kjer jih je sneg zagrebel do kolen. »Imeli smo slabe čevlje«, pravi ter se pritoži.

Ravnokar se mudimo v malem mestecu Giralt, pred desetimi dnevi smo bili v mestecu Sztopko s svojo bolnišnico. V teh desetih dnevih smo marširali štiri dni, vsak dan nad 30 kilometrov. To ti je bil marš! Ponoči in podnevu mrzlo, da vse žvižga, cesta ledena. A pri vsem tem ne poznaš nobene nevolje in nihče ni potr, izmed naših slovenskih fantov namreč, ampak prepevajo, da je veselje. Večkrat jim pomagam tudi sam. To ti je nekaj krasnega, ko zadoni slovenska pesem z višave Karpatov tje daleč v ogrsko pusto in odmeva od gore do gore v žalosti in tuge polno zemljo galicijsko!

Bližajo se božični prazniki. Kje bodo? Morda kje tam daleč v Sibiriji, morda v Galiciji ali v sneženih Karpatih? Maševati mi ni mogoče. Že od dne 20. vinotoka nisem pristopil k oltarju, in ne vem, kdaj bom zopet maševal. Edina tolažba v teh težkih dneh dosedaj mi je bilo maševati, a sedaj mi je vzeto še to. Tukaj je sicer ena cerkev, a je protestantska, a druga je judovska molilnica.

Takšne, predragi, so sedaj naše razmere. Kje so naši slovenski fantje? Borili se se kakor levi, in padli so, padli za domovino. Vse občuduje naše fante, naše vrle sinove slovenske. V naši premakljivi bolnišnici imamo zdravnike, prave Nemce, a usta vseh so polna hvale naših slovenskih korenjakov.

Dopisovanje z našimi ujetniki na Ruskem. Dopisi, poštna pošiljatve in denar se morejo pošiljati našim, v ruskem ujetništvu se nahajajočim vojakom, tudi po posredovanju dunajskega Rdečega križa. Pošiljatve naj se naslovijo: »Croix rouge danoise, Agence des prisonniers de guerre, Kjöbenhavn, Danemark« ter francoske ali nemške označi natančni naslov (tudi polk itd.) ujetega vojaka, kateremu je pošiljatev izročiti. Za režijske stroške je priložiti 28 vin. (v znamkah.)

Na smrt obsojena vohuna. Mestni magistrat v Tešinu razglašča: »C. kr. sodišče etapnega poveljstva 4. kora kot vojno sodišče je obsodilo dne 12. decembra 23letnega mizarja Antona Grmela iz Varšave in 21letnega godca Josipa Müllerja iz Vysoka na Češkem na smrt na vešalih in se ima kazen najprvo izvršiti na Grmelu.« To vest dopolnjuje »Nowa Reforma«, ki poroča: Anton Grmel se je po naročilu generalnega štaba 3. ruskega kora napotil iz Okocima v Jordanov v svrhu, da izsledi pozicije nemških čet, njih številnost in vrsto orožja. Müller pa se je v isto svrhu dne 7. t. m. odpravil iz Okocima v Nowi Targ. Oba sta bila aretirana v Krzczonowu, še preden sta mogla izvršiti svoj namen.

Obsodba radi krive obdolžitve. »Straža« poroča: Župnik g. Evald Vračko iz Št. Ilja v Slov. gor. je bil tri tedne v preiskovalnem zaporu v Gradcu. Širili so o njem razne neresnice, češ da drži s Srbi, da je pošiljal v Srbijo denar itd. V Selnici ob Muri je širil take neosnovane novice rudniški delavec Franc Ploč. V četrtek dne 17. decembra se je moral isti pri tukajšnjem okrajnem sodišču zagovarjati. Ploč je vse tajil. A priča je dokazala, da je res o župniku govoril te reči. Sicer je bil nazadnje sam prisiljen priznati. G. župnik Vračko je bil pripravljen mu odpustiti, kar je pa preprečilo obtoženčevo obnašanje. Dobil je 5 dni zavora.

Marija na Zili. (Pogreb vrlega moža.) V četrtek 17. decembra smo pokopali blagega starčka Janeza Trunka, očeta g. župnika Trunka na Peravi. Dosegli so starost 79 let. Umrli so pri sinu župniku in bili prepepljeni na Zilo, kjer so bili ob ogromni udeležbi pokopani od preč. g. prof. Hribarja ob asistenci gg. p. gvardiana Krizostoma, p. Rudolfa, g. vojaškega kurata Potočnika in domačega župnika. Naj počivajo v miru!

Ranjenci v Celovcu.

V rezervno bolnišnico št. 2 (jezuitska vojašnica)

so z dne 19. decembra nanovo došli sledeči ranjeni in bolni vojaki: O d 7. pešpolka: Inf. Anton Terlivec, Matija Škarbina, Boštjan Podgornik, Rok Kušer, Andrej Winkler, Vid Kanačnik, Joža Rankovič, Herman Zitterer, Janez Sejnovec, Jožef Dih, Anton Perlinec, Franc Schamp; od domobr. pp. št. 4: Inf. Friderik Waselnig, Jožef Steinwender, Franc Gustinger, Friderik Kašnik; v glasbenih dvoranah je od 7. pp. Franc Siegrad.

Surovo ovčjo

volno

oprano in neoprano
kupi vsako množino
in po najvišji ceni

R. STERMECKI v CELJU.

Najnovejša poročila.

NA PRUSKEM POLOŽAJ NEIZPREMENJEN. — HUDI BOJI NA POLJSKEM.

Berolin, 22. decembra. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana 22. decembra 1914:

Na vzhodnem bojišču je položaj v vzhodni in zahodni Prusiji neizpremenjen.

Na Poljskem se nahajajo naše čete v hudih bojih na ozemlju Bzure in Rawke. Na več krajih smo že izsilili prehod preko navedenega ozemlja.

Na desnem bregu Pilice bitka zveznih čet še stoji.

Najvišje armadno vodstvo.

BOJI V KARPATIH. — RUSI V GALICIJI ZOPET PREŠLI K NAPADU. — BOJI PRED PRZEMYSŁOM TRAJAJO DALJE.

Dunaj, 22. decembra. Uradno se poroča: V Karpatih se vrše boji ob južnem pobočju na ozemlju rek Nagy-Ag, Latorcza in Ung.

V Galiciji so včeraj Rusi zopet prešli k napadu, ne da bi mogli prodreti. Posebno ob spodnjem Dunajcu so imeli Rusi velike izgube.

Ob Nidi in južno od Tomaszowa so se razvili manjši boji.

Boji na predtrdnjavskem ozemlju Przemysla trajajo dalje.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

VARŠAVA — ZOPET CILJ NEMCEV.

Rotterdam, 22. decembra. Iz Peterburga poročajo: Iz zadnjih poročil je razvidno, da je neposredni cilj Nemcev na

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Poljskem zopet Varšava. Vas Dachowo, odkoder so poizkušali Nemci spraviti dve diviziji čez Bzuro, leži tako blizu Sohačeva, da se lahko smatra za predmestje. Od Rusov zasedena naravna strateška črta se razteza 50 milj južno od Visle ob vzhodnem bregu Bzura in Rawke.

BOJI NA ZAHODU.

Francosko-angleški napadi na nemške postojanke povsod odbiti.

Berolin, 22. decembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana 22. t. m.:

Pri Nieuportu in v okolici Yperna je splošno mirno.

Odbiti so bili včeraj in danes obupni sunki Angležev, ki so ojačeni s francosko teritorialno armado hoteli zopet zavzeti 20. t. m. izgubljene postojanke pri Festubertu in Givenchyju. V okolici Richenbourg se jim je posrečilo, da so prišli v svoje stare postojanke.

Odbiti so bili včeraj napadi Francozov v ozemlju Albert, severno vzhodno od Comiegne, pri Souainu in pri Porthesu.

Vzeli smo nekaj strelskih jarkov v zahodnem delu Argonov.

Z lahkoto so bili odbiti francoski napadi deloma z velikimi sovražnimi izgubami vzhodno od Argonov, severno zahodno in severno od Verduna.

Šele po objavi smo žal dognali, da je včeraj znano povelje francoskega generala Joffreja z dne 17. decembra leta 1914 obsegalo sledeči dostavek: Povelje naj se danes zvečer objavi vsem četam in naj se prepriči, da bi prišlo v časopisje.

Najvišje vodstvo armade.

AVSTRIJSKA PROTIOFENZIVA NA SRBSKEM.

Vojaški sotrudnik graške »Tagespost« piše: Na srbskem bojišču je konstatirati uspešno avstrijsko protiofenzivo. Natančnejših poročil še ni mogoče objaviti.

Književnost.

Društvo sv. Jeronima v Zagrebu nam je ravnokar doposlalo svoj letošnji književni dar. Vpisani člani ga sprejmo pri podpisavanju poverjeniku za Koroško, — loco Celovec!

Vsled nastalih težkoč in izrednih razmer tekočega leta je odbor letos omejil izdaje na samo dve knjigi (Danica 1915 in Sveto pismo novega zavjeta I.). Vsekako pa sta knjigi večje obsežnosti, namreč skupno 40 tiskanih pol pri mali letnini 1 K ali enkrat plačljivi dosmrtni po 10 K. — Poština 10 vinarjev.

Peregrin Vunček

v Celovcu (Mohorjev dom).

Hudodelstvo je, otrokom dajati žganja!

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah — računske listke „Slovenske Straže“! Naročajo se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Tržne cene v Celovcu

17. grudna 1914 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litrov (bíren)	
	od	do	K	v
Pšenica	40	—	41	50
Rž	33	75	35	—
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—
Oves	21	48	23	—
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	—	—
Turščica	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—
Fižola, rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	8	88	10	—
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	6	—	7	—
„ kisló	5	50	6	20
Slama	5	40	6	40
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	26	—	28
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje) 1 kg	2	90	3	40
Sur.maslo (putar), 1 „	2	60	4	—
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	60	2	80
„ sur. 1 „	2	50	2	60
Svinjska mast 1 „	2	60	2	80
Jajca, 1 par	—	20	—	26
Piščeta, 1 par	2	80	3	60
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ³	3	20	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	3	—	—	—

Zivina	Počrez		100 kilogr.		Prignalo	Prodalo
	od	do	živa	zaklana		
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Volí, pitani	680	96	100	—	6	4
„ za vožnjo	480	560	—	—	36	22
Junci	280	320	—	—	14	8
Krave	260	600	74	76	86	50
Telice	254	340	76	—	12	6
Svinje, pitane	—	—	—	168	172	60
Praseta, plemena	18	60	—	—	150	120
Ovce	—	—	—	—	—	—
Koze	—	—	—	—	—	—

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

Izredna c. kr. državna loterija

za vojaške preskrbovalne namene.

Ta denarna loterija

ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron

Žrebanje se vrši javno na Dunaju dne 28. januarja 1915.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsstraße 5, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. glavnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Absolutno zajamčeno

pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi na Kranjskem oddaja vsled priporočila knezoškofjskega ordinariata pristna bela mašna vina, letnik 1912 po 56—60 K, letnik 1913 po 40—45 K, postavljeno kolodvor Ajdovščina. Sortirano vino rizling po 60 K, beli burgundec po 70 K, „Zelen“ po 80 K. — V zalogi je tudi tropinsko žganje liter po K 2·30. — Kleti nadzoruje vipavski dekan. — Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Volna

siva, za plesti vojaške re-

či se zopet v vsaki mno-

žini dobi v veletrgovini

R. STERMECKI v CELJU.

ZASTONJ

dobi vsakdo 2 para močnih ženskih ali moških nogavic, 3 lepe žepne robce, 1 volneno ruto za na glavo ali moški klobuk, kdor naroči: 4½ m finega volnenega zimskega blaga za žensko obleko v poljubni barvi za: K 9·50 ali v boljši kakovosti za K 12·50

SAMO v Prvi gorenjski razpošiljalnici IVAN SAVNIK, Kranj št. 162.

Za neugajajoče se vrne denar ali zamenja!

Za neugajajoče se vrne denar ali zamenja!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica K 8.000.000.

Rezervni fondí okroglo K 1.000.000.—.

Denarne vloge na knjižice se obrestujejo po

4%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davk plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzní izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljeta, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od 4% naprej.